

economie

Drankvergunningen: veel gestelde vragen

VVSG

Inhoudsopgave

A. Algemeen	3
1. Wat is een drankvergunning?	3
2. Moet apart toelating (vergunning, positief bericht) gegeven worden voor het schenken van enerzijds gegiste en anderzijds sterke dranken?	4
3. Gelden bepaalde termijnen voor het aanvragen en afleveren van een vergunning?	4
4. Is een drankvergunning overdraagbaar, bv. bij een overname?	4
5. Wat is het verschil tussen gegiste dranken en sterke dranken?	4
6. Wie levert een drankvergunning af binnen de gemeente?	5
7. Hoe lang geldt een vergunning of positief bericht?	5
8. Welke gemeente levert de toelating af voor een reizende drankgelegenheid?	6
9. Moet een restaurant over een drankvergunning beschikken?	6
10. Moet een chocolatier een vergunning hebben als hij drank aanbiedt bij de pralines?	7
11. Kunnen jeugdhuizen een drankvergunning bekomen?	7
B. Moraliteit en hygiëne	8
12. Moraliteitsattest of uittreksel strafregister?	8
13. Wie moet een uittreksel strafregister kunnen voorleggen?	9
14. Welke moraliteitsvoorwaarden zijn van toepassing?	9
15. In welke gemeente moet het uittreksel strafregister opgevraagd worden?	11
16. Kan een gemeente strengere voorwaarden opleggen op het vlak van moraliteit?	11
17. Wat met personen van wie de straf al is uitgevoerd? Kunnen zij uitbater zijn?	12
18. Gelden er nog hygiënevoorwaarden?	12
19. Kunnen gemeenten zelf hygiënevoorwaarden opleggen?	13
20. Wie controleert de moraliteitsvoorwaarden?	13
21. Wanneer is de aanwezigheid van een toilet verplicht?	13
C. Occasionele drankgelegenheden	14
22. Moet een drankvergunning aangevraagd worden voor een fuif of evenement?	14
23. Wat is een occasionele drankgelegenheid?	14
24. Als de zaaluitbater over een drankvergunning beschikt, moet de organisator / huurder dan zelf ook nog een vergunning aanvragen?	15
25. Wat met het schenken van sterke dranken op openbare sportieve, politieke en culturele manifestaties? Moet het college daarvoor nog een machtiging afleveren?	15
26. Heeft een marktkramer een drankvergunning nodig voor het schenken en/of verkopen van alcoholhoudende drank op de wekelijkse markt?	16
27. Is er een drankvergunning nodig als iemand fruit perst en daar alcohol aan toevoegt en deze verkoopt op evenementen voor verbruik ter plaatse?	16
28. Kan een tijdelijke horecazaak/pop-up (bv. zomerbar) gebruik maken van een occasionele drankgelegenheid?	16

D. Handhaving	17
29.Een uitbater beschikt niet over een drankvergunning. Welke maatregelen of sancties zijn mogelijk?	17
30.Wie is verantwoordelijk voor de handhaving van deze regelgeving?	18
31.Kan de burgemeester een drankvergunning intrekken of schorsen?	18
32.Op welke basis kan de burgemeester een sluiting bevelen? Heeft hij de keuze?	19
33.Worden de in de wet voorziene geldboetes nog geïndexeerd?	19
E. Varia	19
34.Moet een aparte drankvergunning aangevraagd worden voor een terras?	19
35.Wat met een zaal die eigendom is van of verhuurd wordt door de gemeente?	20
36.Zijn drankgelegenheden bij benzinestations langs de autosnelweg ook vergunningsplichtig?	20
37.Moet een handelaar die alcoholhoudende dranken verkoopt over een drankvergunning beschikken?	20
38.Heeft een webshop voor de verkoop van alcohol een vergunning nodig?	21
39.Waar vindt een ondernemer de affiche 'Beteugeling van de dronkenschap'?	21
40.Waar vind ik een voorbeeld van een aanvraagformulier voor een geïntegreerde drank- en/of horecavergunning?	21

Drankvergunningen: veel gestelde vragen

A. Algemeen

1. Wat is een drankvergunning?

Het verstrekken van alcoholhoudende dranken is in bepaalde gevallen onderworpen aan een voorafgaande vergunning. Een 'drankvergunning' verwijst naar een (gemeentelijke) toelating voor het verstrekken van gegiste en/of sterke dranken voor verbruik ter plaatse: in vaste drankgelegenheden (de horeca: café, restaurant, hotel, cafetaria, frituur, tearoom, ...), reizende drankgelegenheden (bv. verkoop op markten) of occasionele drankgelegenheden (gelegenheidsevenementen en fuiven).

Volgende regelgeving is van tel:

- de samengeordende wetsbepalingen van 3 april 1953 inzake de slijterijen van gegiste dranken
- het koninklijk besluit van 4 april 1953 tot regeling van de uitvoering van de wetsbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken
- de wet van 28 december 1983 betreffende het verstrekken van sterke drank en betreffende het vergunningsrecht
- de wet van 15 december 2005 houdende administratieve vereenvoudiging

Samengevat voorziet de federale regelgeving in volgende toelatingen/vergunningen

Type	Gegiste dranken	Sterke dranken
Vast	Positief bericht van de gemeente, na controle moraliteit <i>Niet nodig indien gegiste drank enkel geserveerd wordt bij maaltijden</i>	Vergunning van de gemeente, na controle moraliteit
Reizend	Positief bericht van de gemeente, na controle moraliteit	Vergunning van de gemeente, na controle moraliteit
Occasioneel (fuif, evenement)	Gemeente kan autonoom formaliteiten bepalen	Gemeente kan autonoom formaliteiten bepalen. <i>Let op: voor openbare sportieve, culturele en politieke manifestaties is een speciale machtiging vereist (art. 9)</i>

Meer info over regelgeving en procedures m.b.t. de drankvergunningen: zie onze webpagina 'drankgelegenheden'

2. Moet apart toelating (vergunning, positief bericht) gegeven worden voor het schenken van enerzijds gegiste en anderzijds sterke dranken?

De meeste gemeenten integreren beide toelatingen, en spreken van een vergunning voor het verstrekken van gegiste en/of sterke dranken. Andere gemeenten integreerden beide toelatingen in een algemene horecavergunning, die ook andere bij wet opgelegde verplichtingen overneemt.

De informatienota over de vereenvoudiging van begin 2006 stelt immers duidelijk: *“Zo zou dit positief bericht bijvoorbeeld deel kunnen uitmaken van een ander document dat uitgaat van de gemeente naar aanleiding van een aanvraag om een dranksluiterij te starten. In afwachting dat elke gemeente voormeld positief bericht integreert binnen een uniek document dat zou kunnen worden uitgereikt met het oog op de opening van een sluiterij, zou het bij wijze van overgangsmaatregel bijvoorbeeld kunnen volstaan dat de bevoegde ambtenaar een bestaand document aanvult met de (handgeschreven) vermelding dat is voldaan aan de gestelde voorwaarden op het stuk van moraliteit en vereisten inzake hygiëne om met de dranksluiterij te kunnen starten.”*

3. Gelden bepaalde termijnen voor het aanvragen en afleveren van een vergunning?

De federale wetgever heeft enkel voorzien dat de aanvraag voorafgaandelijk moet ingediend worden. De wetgever spreekt zich niet uit over de tijdslimiet waarbinnen een gemeente de voorwaarden inzake moraliteit moet controleren, noch over de termijn waarbinnen het positief bericht of de vergunning dient afgeleverd te worden.

De meeste gemeenten stellen dat de aanvrager minimaal x aantal dagen voorafgaand aan de opening een uittreksel uit het strafregister/ vergunning dient aan te vragen. In de meeste gevallen hanteert men 15 dagen voor de opening als norm.

4. Is een drankvergunning overdraagbaar, bv. bij een overname?

Een drankvergunning of positief bericht is persoons- en locatiegebonden. De vergunning kan met andere woorden niet overgedragen worden (bv. aan een nieuwe eigenaar) of meegenomen worden (naar een andere locatie).

Dat houdt in dat bij een overname, bij een verandering van de vennoten, bij de start van een nieuwe zaak, bij het openen van een tweede zaak, ... opnieuw een vergunning moet worden aangevraagd.

5. Wat is het verschil tussen gegiste dranken en sterke dranken?

Gegiste en sterke dranken worden gedefinieerd in de wet van 7 januari 1998 betreffende de accijsrechten op alcohol en op alcoholhoudende drank, aan de hand van GN-codes (een productomschrijving van de Douane Unie).

Gegiste drank

- zoals bepaald in artikelen 7,8,11 en 14 van bovenstaande wet
- verwijst naar bier, mousserende en niet-mousserende wijn, andere niet-mousserende producten, andere mousserende gegiste dranken en tussenproducten

Sterke drank

- zoals bepaald in artikel 16 van bovenstaande wet
- verwijst naar
  - gedistilleerde/gestookte dranken die meer dan 1,2 vol % gedistilleerde alcohol bevatten. Met inbegrip van mixdranken van gedistilleerde drank (alcoholpops en cocktails) o
  - alle dranken, ook niet-gedistilleerde, met een alcoholpercentage van meer dan 22 vol %

Zie ook de handige [voorbeeldenlijst van ikorganiseer.be](#)

Het onderscheid tussen gegiste en sterke dranken is enkel van belang voor het bepalen van de benodigde vergunningen. Sinds de wetwijziging van 21 maart 2024 mag enkel nog bier of wijn verkocht, geschonken of aangeboden worden aan jongeren tussen 16 en 18 jaar.

6. Wie levert een drankvergunning af binnen de gemeente?

De wet van 28 december 1983 betreffende de vergunning voor het verstrekken van sterke drank vermeldt dat de 'gemeentelijke overheid' de vergunning aflevert (artikel 3).

Ook het KB van 3 april 1953 verwijst naar de 'gemeentelijke overheid' voor het afleveren van het positief bericht (artikel 50).

In art. 63 van het Decreet Lokaal Bestuur staat dat de burgemeester bevoegd is voor uitvoering van (o.a.) federale wetten, tenzij die bevoegdheid uitdrukkelijk aan een ander orgaan van de gemeente is opgedragen. Bijgevolg is het de burgemeester die de drankvergunning aflevert.

Ook wanneer de gemeente deze vergunningsregeling in een politieverordening (bv. algemeen horecareglement) opneemt, is de burgemeester bevoegd voor het afleveren van de vergunning.

.

7. Hoe lang geldt een vergunning of positief bericht?

Zowel voor de gegiste als sterke dranken geldt dat enkel bij de opening sprake is van het nagaan van de moraliteit, en het afleveren van vergunning, resp. positief bericht. Zolang er geen wijziging optreedt op het niveau van de uitbater (of inwonende personen, medevennoten, ...) of er geen sprake is van een verhuis of opening van een nieuwe zaak, blijft de toelating gelden.

Zie [vraag 4](#) voor info over overnames of nieuwe zaken.

8. Welke gemeente levert de toelating af voor een reizende drankgelegenheid?

Voor vaste drankgelegenheden is het simpel: de (burgemeester van de) gemeente waar de uitbating gesitueerd is, levert de vergunning of het positief bericht af.

Voor reizende drankgelegenheden is de regelgeving niet glashelder, zij spreekt enkel over 'de bevoegde gemeente'. De [informatienota uit 2006](#) zegt hierover:

“Zoals totnogtoe het geval is geweest, wordt de moraliteit van de toekomstige uitbater van een reizende dranksluiterij nagegaan door de gemeente waarvan hij inwoner is.

Hetzelfde geldt ter gelegenheid van de voorafgaande aanvraag tot het verkopen, aanbieden of verstrekken van sterke drank.”

Hoewel deze formulering nog steeds vatbaar is voor interpretatie, leiden we hieruit af dat zowel de moraliteitscontrole als het afleveren van de toelating gebeurt door de gemeente waar de persoon woont.

[Nochtans zou het niet onlogisch zijn dat er gekozen wordt voor de gemeente waar de maatschappelijk zetel van de onderneming gevestigd is. (dit is soms dezelfde gemeente)]

Het is alleszins duidelijk dat het niet nodig is dat elke gemeente waar de reizende drankgelegenheid wordt uitgbaat, een vergunning aflevert.

9. Moet een restaurant over een drankvergunning beschikken?

Op basis van artikel 17 § 2 van het [KB van 3 april 1953](#) worden 'hotels, kosthuizen, restaurants en andere soortgelijke inrichtingen' uitgesloten, 'mits er geen gegiste dranken worden geschonken zonder maaltijd'.

Voor zover aan die voorwaarde wordt voldaan, moet een restaurant niet beschikken over enige toelating voor het schenken van gegiste dranken.

Wat de sterke drank betreft is altijd een vergunning vereist als er sterke drank geschonken wordt, al dan niet bij de maaltijden. Maar evengoed is een restaurant vergunningsplichtig als sterke drank verwerkt wordt in gerechten (bv. sauzen) of dranken (bv. Irish coffee). Deze vergunning kan enkel afgeleverd worden nadat gecontroleerd is of voldaan wordt aan de moraliteitsvereisten.

De respectieve toepassingsgebieden zijn de volgende:

Voor gegiste drank (KB 03.04.1953)

Art. 17. §1. Als slijter wordt aangemerkt, al wie - al ware het slechts éénmaal - gegiste dranken verkoopt om ter plaatse te worden gebruikt.

Met het verkopen wordt gelijkgesteld het aanbieden of het laten gebruiken van dergelijke dranken in een voor het publiek toegankelijke plaats. Met voor het publiek toegankelijke plaatsen worden gelijkgesteld de lokalen waar de leden van een vereniging of groepering, uitsluitend of hoofdzakelijk, bijeenkomen om sterke of gegiste dranken te gebruiken of om aan hazardspel te doen.

§ 2. Als dranksluiterijen worden echter niet aangemerkt:

1° hotels, kosthuizen, restaurants en andere soortgelijke inrichtingen, mits er geen gegiste dranken worden geschonken zonder maaltijd;

2° eigenlijke private kringen, dat wil zeggen die waarvan de toegang gereguleerd is en

welke niet uitsluitend of hoofdzakelijk opgericht zijn noch bezocht worden om sterke of gegiste dranken te gebruiken of om aan hazardspel te doen;

3° kosthuizen die uitsluitend toegankelijk zijn voor de kostgangers;

4° messes en kantines van het leger, van de rijkswacht en van andere openbare diensten, alsmede van onderwijsinrichtingen;

5° kantines en refters van fabrieken, werkhuizen, banken en andere inrichtingen, voor zover die kantines en refters alleen toegankelijk zijn voor de personeelsleden, zulks tijdens de uren dat het werk mag worden onderbroken;

6° jeugdherbergen en jeugdtehuizen die uitsluitend toegankelijk zijn voor de aangeslotenen.

Voor de toepassing van 1° worden onder maaltijd verstaan, warme of koude schotels, al dan niet belegde broodjes en boterhammen, met uitsluiting van gebak, koekjes en stukjes kaas of vleeswaren die eventueel met gegiste dranken worden opgediend.

Voor sterke drank (wet 28.12.1983)

Art. 1.

Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

1° drankgelegenheid:

a) elke plaats of lokaliteit waar drank, ongeacht de aard ervan, voor gebruik ter plaatse wordt verkocht;

b) elke plaats of lokaliteit die voor het publiek toegankelijk is en waar drank, ongeacht de aard ervan, voor gebruik ter plaatse wordt verstrekt, zelfs gratis;

c) elke plaats of lokaliteit waar leden van een vereniging of van een groepering uitsluitend of voornamelijk bijeenkomen om sterke drank of gegiste drank te gebruiken of om kansspelen te bedrijven;

[...]

6° tot de drankgelegenheid behorende plaatsen en lokaliteiten: alle onder 1° bedoelde plaatsen en lokaliteiten, alsmede de kelders en lokaliteiten bestemd voor de opslag van sterke of gegiste dranken;

10. Moet een chocolatier een vergunning hebben als hij drank aanbiedt bij de pralines?

We spreken van een gemengde activiteit, in dit geval een combinatie van detailhandel met horeca. Als er sprake is van alcoholverbruik ter plaatse (bv. enkele tafeltjes waar klanten chocolade kunnen proeven in combinatie met bier, wijn, ...), moet de ondernemer beschikken over een drankvergunning voor het schenken van gegiste en/of sterke dranken.

11. Kunnen jeugthuizen een drankvergunning bekomen?

In het kader van haar gewone werking, dient een jeugdhuis voor het schenken van gegiste dranken – net als alle andere ‘drankslijterijen’ – toelating te vragen aan het gemeentebestuur, dat een positief bericht kan afleveren na controle van de moraliteit.

Op basis van artikel 9 van de wet van 28.12.1983, kunnen jeugdhuisen echter geen aanspraak maken op een (permanente) vergunning voor het schenken van sterke dranken:

“...In ziekenhuizen, klinieken, hospitalen en scholen, alsmede in lokaliteiten waar uitsluitend of hoofdzakelijk groeperingen van minderjarigen bijeenkomen, is het verboden een drankgelegenheid in te richten waar sterke dranken worden verstrekt, zelfs gratis. Dit verbod geldt niet voor occasionele drankgelegenheden...”

Ook voor fuiven en gelegenheidsevenementen in het jeugdhuis gelden bovenstaande bepalingen. Als het jeugdhuis echter een fuif of een gelegenheidsevenement organiseert op een andere locatie, verwijzen we naar vraag 22 tot en met 24 over de occasionele vergunningen. Het is daarbij aan het gemeentebestuur om vrij te bepalen welke de formaliteiten zijn voor een zogenaamde occasionele drankgelegenheid. Daarbij behoudt een gemeentebestuur nog altijd de mogelijkheid om geen machtiging te geven voor het schenken van sterke drank in het kader van 'openbare manifestaties zoals sportieve, politieke en culturele manifestaties' (zie vraag 25).

B. Moraliteit en hygiëne

12. Moraliteitsattest of uittreksel strafregister?

Volgens de regelgeving over de drankvergunningen bevestigt het moraliteitsattest dat de uitbater, de eventuele zaakvoerder of zijn aangestelde, of de inwonende personen die aan de uitbating zouden kunnen deelnemen, zich niet bevinden in een van de gevallen van uitsluiting. In principe moet enkel de slijter / houder van de drankgelegenheid beschikken over een moraliteitsattest. Alle andere personen die betrokken zijn bij de uitbating, mogen echter geenszins onder een van de vermelde uitsluitingsronden vallen. Mocht dat het geval zijn, dan wordt de slijter/uitbater geacht in een uitsluitingsgeval te verkeren.

De voorwaarde om een moraliteitsattest te bekomen, is dat de persoon in kwestie geen veroordeling heeft opgelopen voor een van de uitsluitingsgronden. Deze staan vermeld in artikel 1 van het KB van 3 april 1953 en artikel 11 van de wet 28.12.1983 (sterke dranken). (zie vraag 14).

Merk op dat deze (slechts) minimaal verschillen. Bovendien gelden voor de lasthebber, resp. inwonende personen enkele gronden niet. Deze verschillen worden aangegeven in art. 23 §1 2° (KB 1953), resp. art. 11, §2 en §3 (wet 1983).

De drankwetgeving spreekt dus van 'een moraliteitsattest' maar ondertussen is er de omzendbrief nr.204 van de FOD Justitie (B.S. 10 juni 2013) die spreekt over het uittreksel strafregister.

Gemeenten gebruiken dan ook geen moraliteitsattest meer, maar werken met het uittreksel uit het strafregister, meer bepaald het model “art. 596.1-8 Sv.”. Dit model, specifiek bedoeld voor het mogen uitoefenen van een activiteit of beroep waarvan de voorwaarden in een wet of verordening zijn bepaald, wordt ook model 2 genaamd. De omzendbrief nr. 204 van de FOD Justitie (B.S. 10 juni 2013) schrijft dit uittreksel ook expliciet voor bij de behandeling van

aanvragen voor drankvergunningen. Om deze reden adviseren wij dan ook om te werken met dit model.

Let wel op: een werkstraf wordt nooit vermeld op een uittreksel van het strafregister (wel in het inlichtingenbulletin). Maar als de werkstraf het gevolg is van een veroordeling voor heling, valt de persoon in kwestie wel degelijk onder de uitsluitingsgrond van art. 1, 4° (wetsbepalingen 1953 over gegiste dranken), respectievelijk art. 11, 4° (wet van 1953 over sterke drank).

Het uittreksel strafregister/moraliteitsattest wordt in de meeste gevallen afgeleverd door de dienst bevolking / dienst strafregister, ofwel door de politie. Telkens van de gemeente waar de persoon in kwestie woont.

13. Wie moet een uittreksel strafregister kunnen voorleggen?

Moraliteitsattest wordt voortaan gelezen als 'uittreksel strafregister' (zie 12)

In principe dient enkel de slijter/houder van de drankgelegenheid een uittreksel strafregister te kunnen voorleggen.

Voor lasthebbers of aangestelden, voor inwonende personen die aan de uitbating deelnemen, werknemers, of voor eenieder die betrokken is bij de exploitatie, geldt dat zij zich niet in een uitsluitingsgeval mogen bevinden. Indien dat wel zo is, wordt de slijter/houder van de uitbating geacht zelf in een uitsluitingsgeval te verkeren. En is het hem/haar niet langer toegestaan houder te zijn van een drankgelegenheid.

Indien de uitbating in handen is van een vennootschap, geldt evenzeer dat geen enkel orgaan (of vertegenwoordiger) dat betrokken is bij de exploitatie van de drankgelegenheid, zich in een uitsluitingsgeval mag bevinden. In dat geval wordt de vennootschap zelf geacht zich in een uitsluitingsgeval te bevinden, en is het deze niet langer toegestaan een drankgelegenheid te houden.

14. Welke moraliteitsvoorwaarden zijn van toepassing?

Moraliteitsvoorwaarden – gegiste dranken

Artikel 1 van het KB van 1953

Art. 1. Onverminderd artikel 634, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering, mogen, hetzij zelf, hetzij door middel van een derde persoon, geen slijter van ter plaatse te verbruiken gegiste dranken zijn, in de betekenis van deze gecoördineerde wetten:

[..]

2° zij die tot een criminele straf zijn veroordeeld;

3° zij die veroordeeld zijn wegens een van de misdrijven omschreven in de hoofdstukken IV, V,

VI en VII, titel VII, Boek II van het Strafwetboek¹;

4° zij die wegens heling zijn veroordeeld;

5° zij die veroordeeld zijn hetzij wegens het houden van een speelhuis, hetzij wegens het onwettig aanvaarden van weddenschappen op paardenwedrennen, hetzij wegens het houden van een kantoor voor andere weddenschappen dan op paardenwedrennen;

6° zij die driemaal veroordeeld zijn wegens het slijten van geestrijke dranken;

7° zij die vallen onder artikel 4 van de wet van 10 juni 1947 betreffende accijnzen en douanen;

8° zij die een huis van ontucht of een inrichting voor geheime prostitutie houden of hebben gehouden; het verval wordt opgelopen zodra het houden van zulk een huis of inrichting vastgesteld is door een vóór 24 september 1948 genomen beslissing van het college van burgemeester en schepenen, of door een rechterlijke beslissing;

9° zij die hun slijterij exploiteren in een gebouw waarin een plaatsingskantoor, een bevrachtingskantoor of een aanwervingskantoor is gevestigd, behalve wanneer dat kantoor slechts langs de openbare weg verbinding met de slijterij heeft;

10° de onbekwamen, dit verbod geldt niet wanneer de slijterij feitelijk geëxploiteerd wordt door een vertegenwoordiger van de onbekwame.

Voor de houder/slijter (zaakvoerder of aangestelde) gelden alle uitsluitingsgronden. Voor de inwonende personen gelden 2° tot en met 9°.

Moraliteitsvoorwaarden – sterke dranken

Artikel 11 van de wet van 1983

§ 1 Onverminderd artikel 634, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering, mogen geen houder zijn van een drankgelegenheid voor ter plaatse te gebruiken sterke dranken:

1° ...

2° zij die veroordeeld zijn tot een criminele straf;

3° zij die veroordeeld zijn wegens een van de misdrijven omschreven in de hoofdstukken IV, V, VI en VII van titel VII van Boek II van het Strafwetboek²;

4° zij die veroordeeld zijn wegens heling;

5° zij die veroordeeld zijn hetzij wegens het houden van een speelhuis, hetzij wegens het onwettig aanvaarden van weddenschappen op paardenrennen, hetzij wegens het houden van een kantoor voor andere weddenschappen dan op paardenrennen;

6° zij die tot een gevangenisstraf werden veroordeeld wegens fraude van rechten of taksen op alcohol of andere sterke drank, ingevoerd, binnengebracht uit een andere lidstaat of hier te lande vervaardigd, in het bijzonder wegens geheime vervaardiging van

---

¹ Op basis van art. 116 van de wet van 21 maart 2022 houdende wijzigingen aan het Strafwetboek met betrekking tot het seksueel strafrecht worden alle verwijzingen naar de bepalingen in deze hoofdstukken geacht te verwijzen naar de artikelen zoals weergegeven in [deze concordantietabel](#).

² idem

alcohol of een daarmee gelijkgesteld delict evenals wegens sluik invoer, onregelmatig bezit of vervoer van alcohol of andere sterke drank;

7° zij die een huis van ontucht houden of hebben gehouden; het verval bestaat zodra het houden van zulk een huis of inrichting vastgesteld is door een vóór 24 september 1948 genomen beslissing van het college van burgemeester en schepenen of door een rechterlijke beslissing;

8° zij die hun drankgelegenheid exploiteren in een gebouw waarin een arbeidsbemiddelingsbureau, een bevrachtingskantoor of een aanwervingsbureau gevestigd is, behalve wanneer dat bureau of kantoor geen andere toegang naar de drankgelegenheid heeft dan de openbare weg;

9° de onbekwamen; dit verbod geldt niet wanneer de drankgelegenheid feitelijk wordt geëxploiteerd door een persoon die de onbekwame vertegenwoordigt.

§ 2 Onverminderd artikel 634, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering, mogen geen lasthebber zijn in de zin van artikel 3, § 2, de in § 1, 2° tot 7° en 9° vermelde personen.

§ 3 Onverminderd artikel 634, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering, mogen de in § 1, 2° tot 7°, vermelde personen op generlei wijze deelnemen aan de exploitatie van een drankgelegenheid waar sterke drank wordt verstrekt voor gebruik ter plaatse.

Voor de houder/slijter (zaakvoerder of aangestelde) gelden alle uitsluitingsgronden. Voor de lasthebber gelden 2° tot en met 7° en 9°. Voor de inwonende personen gelden 2° tot en met 7°.

15. In welke gemeente moet het uittreksel strafregister opgevraagd worden?

Het uittreksel wordt normaal afgeleverd door de gemeente waar de betrokken persoon woont maar kan ook opgevraagd worden door de gemeente waar de uitbating zal gebeuren.

16. Kan een gemeente strengere voorwaarden opleggen op het vlak van moraliteit?

Een gemeente kan geen bijkomende of strengere moraliteitsvoorwaarden opleggen, dan deze die bepaald zijn in de federale regelgeving.

Dit is bevestigd in een arrest van de Raad van State van 20 juli 2012 (nr. 220.351). De Raad van State benadrukt dat het gemeentelijk bestuur enkel maar een “positief bericht” mag weigeren aan wie niet aan federale moraliteitsvoorwaarden voldoet:

“Dat leidt er op het eerste gezicht toe dat die opsomming als limitatief moet worden beschouwd. Het moraliteitsonderzoek lijkt zich dan ook te moeten beperken tot het nagaan of de slijter- of een bij hem inwonende persoon die aan de exploitatie van de slijterij zou kunnen deelnemen – zich in één van die gevallen van uitsluiting bevindt. Wanneer de verwerende partij in die omstandigheden een bijkomend moraliteitsonderzoek voert – zij noemt het een “diepgaander onderzoek” – dat andere informatie dan deze bedoeld in artikel 1,2° tot 10° van de genoemde wetsbepalingen beoogt op te leveren en wanneer de verwerende partij decisief op die bijkomende informatie steunt om het aangevraagde “positief bericht” te weigeren, lijkt zij op onwettige wijze een eis toe te voegen aan de in de wet voorziene voorwaarden.”

17. Wat met personen van wie de straf al is uitgevoerd? Kunnen zij uitbater zijn?

In het kader van de wetgeving op de drankvergunningen maakt het niet uit of de strafuitvoering ten gevolge van een (relevante) veroordeling nog moet beginnen, nog lopende is, of al beëindigd is. De wet heeft het over 'zij die.... veroordeeld zijn'. De veroordeling start of stopt immers niet bij het begin of de beëindiging van de strafuitvoering. Daarnaast heeft ook de aard van de straf (gevangenisstraf, geldboete of werkstraf) geen invloed.

Let wel: veroordelingen blijven niet voor eeuwig en altijd vermeld op het uittreksel uit het strafregister. Naargelang de zwaarte van de uitgesproken straf, de reden waarom een uittreksel wordt aangevraagd en de hoedanigheid van de aanvrager zullen bepaalde veroordelingen wel of niet vermeld worden. Veroordelingen tot een politiestraf (d.w.z. gevangenisstraf van 1 dag tot 7 dagen en/of een geldboete van 1 tot 25 euro, of een werkstraf van 20 tot 45 uren) worden – behalve in uitzonderlijke gevallen - na een termijn van 3 jaar automatisch uit het strafregister gewist. Deze uitwissing is aan geen voorwaarden verbonden en is kosteloos.

Voor de straffen die niet automatisch worden uitgewist, bestaat de (betalende) procedure van herstel in eer en rechten.

Tot slot: merk op dat personen tegen wie een gerechtelijke procedure lopende is en waarbij nog geen uitspraak is gebeurd, (nog) niet veroordeeld zijn. Deze personen kan het recht om een drankgelegenheid uit te baten niet ontzegd worden op basis van een lopende procedure.

18. Gelden er nog hygiënevoorwaarden?

Tot 20 mei 2024 golden niet alleen moraliteitsvoorwaarden, maar ook een aantal hygiënevoorwaarden. Het ging onder meer om een minimale plafondhoogte van 2,75m, een minimale inhoud van 90m³, het verbod op huishoudelijk gebruik van het pand, de aanwezigheid van een verwarmings-, verlichtings- en ventilatiesysteem en de aanwezigheid van sanitaire voorzieningen.

Vanaf 20 mei 2024 moet een gemeentebestuur bij de beoordeling van een vergunningsaanvraag enkel nog de moraliteit van de aanvrager(s) controleren. De hygiënevereisten zijn vanaf die datum niet langer van toepassing.

Dit is het gevolg van het Koninklijk Besluit van 26 april 2024 tot bepaling van de inwerkingtreding van de artikelen 5 tot en met 9 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (publicatie Belgisch Staatsblad: 10 mei 2024).

Daarmee is Hoofdstuk II 'Hygiënische eisen voor slijterijen van gegiste dranken' (artikels 5 tot 7) van de samengeordende wetsbepalingen inzake slijterijen van gegiste dranken van 1953 opgeheven. Deze opheffing is van toepassing op het schenken van zowel gegiste dranken als sterke drank, gezien de wet van 1983 verwijst naar diezelfde hygiënebepalingen uit het KB van 1953.

Dit betekent ook dat de enige wettelijke verplichting om toiletten te voorzien in horecazaken niet meer bestaat. Op zich is dit niet onlogisch, aangezien deze verplichting vóór 20 mei 2024 ook enkel gold voor horecazaken waar men alcoholische dranken schonk. De verplichting om sanitaire voorzieningen ter beschikking te stellen voor het personeel blijft wel bestaan (buiten de drankvergunningenwetgeving om). (zie 21).

19. Kunnen gemeenten zelf hygiënevoorwaarden opleggen?

Vóór 20 mei 2024 konden gemeenten de hygiënevoorwaarden verder verfijnen of aanvullen.

Sommige gemeenten deden dit ook. Zo maakte de stad Antwerpen een eigen 'vertaling' van de hygiënevoorwaarden waarop zal gecontroleerd worden (zie p. 147). Ook de stad Leuven maakte een eigen interpretatie (zie p. 10).

De VVSG is van mening dat het niet langer mogelijk is om een drankvergunning stricto sensu (zoals deze federaal geregeld is) te weigeren op basis van welke hygiënebepalingen dan ook.

Echter, gemeenten die een eigen horecavergunning (op basis van een gemeentelijk reglement) hanteren, kunnen wel hygiënebepalingen opnemen in het reglement.

Sowieso is het zinvol om ook oog te hebben voor andere sectorale regelgeving die van toepassing is op publiek toegankelijke ruimten of plaatsen waar voedsel wordt verstrekt. Door al deze bepalingen te bundelen (informatief op de website of in een brochure, of in een gemeentelijk horecareglement), is het mogelijk om duidelijk te communiceren over de vereisten waaraan een horecazaak moet voldoen. Bv. de brandveiligheidsvoorschriften voor publiek toegankelijke ruimten, of FAVV voorschriften m.b.t. het bereiden van voedsel).

20. Wie controleert de moraliteitsvoorwaarden?

Dit bepaalt een gemeentebestuur zelf. In de praktijk gebeurt dit door een gemeentelijke dienst (bevolking, strafregister, economie, ...) of door de politie.

21. Wanneer is de aanwezigheid van een toilet verplicht?

De verplichting om toiletten voor het cliënteel te voorzien was gekoppeld aan de ondertussen geschrapte hygiënebepalingen in de regelgeving over de drankvergunningen. Daardoor gold deze sowieso enkel voor zaken waar het verbruik van alcoholische dranken ter plaatse mogelijk is. Voor horecazaken die geen alcohol schenken en dus niet over een drankvergunning moeten beschikken was er geen harde bepaling over verplichte toiletten voor klanten, tenzij dit bepaald was via een gemeentelijke reglementering. Desalniettemin lijkt het logisch dat een horecazaak dit wel voorziet.

Doordat de hygiënevoorwaarden niet langer van kracht zijn, is er geen centrale regelgeving meer die deze verplichting oplegt aan horecazaken.

Horecazaken moeten wel toiletten voor het personeel voorzien. Deze verplichting is gebaseerd op de Europese Verordening nr.852/2004.

Op de website van het FAVV (Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen) vindt u hierover ook een omzendbrief met verwijzing naar het KB van 13 juni 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne.

In de [horecastartersbrochure](#) staan de vereisten omtrent de aanwezigheid van toiletten verder uitgewerkt onder de rubrieken 'toegankelijkheid' en 'toiletten'.

C. Occasionele drankgelegenheden

22. Moet een drankvergunning aangevraagd worden voor een fuif of evenement?

De [wet van 15 december 2005](#) houdende administratieve vereenvoudiging II (B.S. 28.12.2005) bepaalt dat de gemeenten autonoom kunnen beslissen over eventuele formaliteiten die organisatoren van tijdelijke drankgelegenheden (evenementen georganiseerd door culturele verenigingen, ouderverenigingen, jeugdverenigingen, ...) moeten vervullen. Deze wet trad in werking op 7 januari 2006.

Voor een definitie van een occasionele drankgelegenheid: zie volgende vraag.

Sinds 7 januari 2006 is het de gemeente die beslist of en onder welke vorm ze het schenken van gegiste en/of sterke drank op fuiven en evenementen onderhevig maakt aan een vergunning.

De wet legt dus niets meer op, maar anderzijds laat de wetgever de mogelijkheid open aan de gemeentelijke overheden om zelf autonoom te bepalen in hoeverre zij nog voorafgaande toelatingen of voorwaarden (zelfs inzake moraliteit) oplegt. Verschillende gemeenten hanteren inderdaad nog een vergunning of minstens een meldingsplicht. Op deze manier is het gemeentebestuur op de hoogte van evenementen en fuiven, en kan ze de organisatoren/verantwoordelijken informeren over de (wettelijke) verplichtingen.

De exacte juridische basis voor het afschaffen van de drankvergunning voor occasionele drankgelegenheden vindt u in de [informatienota](#) bij de administratieve vereenvoudiging van 2006.

Let op!

Voor de verkoop van sterke drank voor gebruik ter plaatse in occasionele drankgelegenheden op plaatsen waar openbare manifestaties plaatsvinden (zoals sportieve, politieke en culturele manifestaties), moet er wel steeds een speciale machtiging zijn van het college van burgemeester en schepenen. (artikel 9 wet 28 december 1983, B.S. 30 december 1983)([zie vraag 25](#)).

23. Wat is een occasionele drankgelegenheid?

Een occasionele drankgelegenheid wordt in de [wet van 28.12.1983](#) als volgt gedefinieerd: de vooraf als dusdanig aangegeven drankgelegenheid die, naar aanleiding van om het even *welke gebeurtenis van voorbijgaande aard, ten hoogste tienmaal per jaar en telkens voor niet langer dan vijftien opeenvolgende dagen wordt gehouden door een kring, een maatschappij of een particuliere vereniging, met uitzondering van de handelsvennootschappen en van feitelijke verenigingen met winstoogmerk. Drinkgelegenheden gehouden op tentoonstellingen en op*

jaarbeurzen worden geacht occasionele drankgelegenheden te zijn, voor de gehele duur van de tentoonstelling of jaarbeurs, ongeacht de hoedanigheid van de exploitant.

24. Als de zaaluitbater over een drankvergunning beschikt, moet de organisator / huurder dan zelf ook nog een vergunning aanvragen?

Als zaaluitbater moet de uitbater over een vergunning beschikken als hij gegiste en/of sterke drank wil (laten) schenken, omdat hij niet onder de definitie hierboven valt.

De organisator van een occasionele drankgelegenheid daarentegen is door de wet niet langer onderworpen aan een vergunningsplicht. Zoals hierboven aangehaald is het sinds begin 2006 de gemeente die beslist of en onder welke vorm ze het schenken van gegiste en/of sterke drank op fuiven en evenementen onderhevig maakt aan een vergunning.

De wet legt dus niets meer op, maar anderzijds laat de wetgever de mogelijkheid open aan de gemeentelijke overheden om zelf autonoom te bepalen in hoeverre zij nog voorafgaande toelatingen of voorwaarden (zelfs inzake moraliteit) oplegt. Verschillende gemeenten hanteren inderdaad nog een vergunning of minstens een meldingsplicht. Op deze manier is het gemeentebestuur op de hoogte van evenementen en fuiven, en kan ze de organisatoren/verantwoordelijken informeren over de (wettelijke) verplichtingen.

25. Wat met het schenken van sterke dranken op openbare sportieve, politieke en culturele manifestaties? Moet het college daarvoor nog een machtiging afleveren?

De wet van 15 december 2005 had als doel de administratieve formaliteiten af te schaffen voor de organisatie van een fuif of occasioneel evenement (bv. een kraampje op jaarmarkt) waar sterke drank worden verstrekt. Daarom schrapte deze wet heel wat artikelen uit de wet van 28 december 1983.

Artikel 9 werd echter niet opgeheven (uit vergetelheid?). De derde alinea van dat artikel luidt als volgt:

“Behoudens speciale machtiging van het college van burgemeester en schepenen, is het verboden sterke dranken te verkopen voor gebruik ter plaatse in occasionele drankgelegenheden geopend op plaatsen waar openbare manifestaties plaatsvinden zoals sportieve, politieke en culturele manifestaties.”

Dat wil zeggen dat (zowel vóór als na 7 januari 2006) steeds een speciale machtiging van het college van burgemeester en schepenen nodig is voor het verstrekken van sterke drank op openbare sportieve, politieke en culturele manifestaties. Bv. een wielervedstrijd, een jaarmarkt, ...

Voor gegiste dranken gelden de regels voor een occasionele drankgelegenheid (formaliteiten te bepalen door de gemeente, zie vraag 22). Behalve in het geval de manifestatie langer dan 15 dagen duurt, dan spreken we weer van een (weliswaar tijdelijke) vaste drankgelegenheid.

26. Heeft een marktkramer een drankvergunning nodig voor het schenken en/of verkopen van alcoholhoudende drank op de wekelijkse markt?

Wat betreft het schenken van alcoholhoudende drank voor verbruik ter plaatse op een **markt** (bv. mobiele koffiobar met o.a. Irish coffee) is er sprake van een reizende drankgelegenheid. De gemeente waar de persoon woont, of waar de maatschappelijke zetel van de onderneming gevestigd is (zie vraag 8), dient aan de marktkramer een positief bericht of vergunning resp. voor gegiste of sterke drank af te leveren na controle van de moraliteit.

Merk op: als het verstrekken van de alcoholhoudende drank gebeurt door een culturele vereniging, jeugdvereniging, oudervereniging,... is er sprake van een occasionele drankgelegenheid. Tenminste, voor zover dit maximaal 10 keer per jaar georganiseerd wordt. In dit geval kan de gemeente autonoom de formaliteiten bepalen (zie vraag 23).

Voor kerst/jaarmarkten (= openbare sportieve, culturele of politieke manifestatie) geldt voor sterke drank dat een speciale machtiging vereist is (zie vraag 25).

Het verkopen van gegiste of sterke drank op een **markt** door bv. een marktkramer die jeneverflessen verkoopt (zonder ter plaatse jenever te schenken) moet in het bezit zijn van een handelaarsvergunning voor ethylalcoholhoudende en alcoholhoudende dranken (zie vraag 36).

27. Is er een drankvergunning nodig als iemand fruit perst en daar alcohol aan toevoegt en deze verkoopt op evenementen voor verbruik ter plaatse?

Als het slechts om een occasionele verkoop gaat, is het aan het gemeentebestuur om de formaliteiten te bepalen. Gaat het echter om regelmatige verkoop, dan is een drankvergunning vereist als de toegevoegde alcohol sterke drank betreft (ook al is de sterke drank slechts een fractie van het drankje dat verkocht wordt). In dat geval zal de betrokken persoon een uittreksel uit het strafregister moeten voorleggen, en een drankvergunning aanvragen. Zie webpagina 'drankgelegenheden'.

28. Kan een tijdelijke horecazaak/pop-up (bv. zomerbar) gebruik maken van een occasionele drankgelegenheid?

Dit is afhankelijk van de initiatiefnemer van de tijdelijke horecazaak/pop-up.

Het gaat om een uitbating als onderneming (natuurlijke persoon of rechtspersoon), die dan als dusdanig moet geregistreerd zijn in de KBO. Bovendien moet de onderneming daar met de juiste activiteiten (56301-café's en bars) aangeduid staan. In dit geval moet een gewone drankvergunning worden aangevraagd.

Het gaat om een kring, maatschappij of een particuliere vereniging waarbij we een strikte interpretatie van het begrip 'vereniging' toepassen. Het moet dus wel degelijk in naam van deze vereniging georganiseerd worden en de mogelijke winst vloeit eveneens terug naar de vereniging.

Enkel in dit geval kan er gebruik gemaakt worden van een occasionele drankgelegenheid indien de gebeurtenis van voorbijgaande aard is, ten hoogste tienmaal per jaar en telkens voor niet langer dan vijftien dagen wordt gehouden. (zie [vraag 23](#))

D. Handhaving³

29. Een uitbater beschikt niet over een drankvergunning. Welke maatregelen of sancties zijn mogelijk?

Hier moeten we een onderscheid maken tussen de strafrechtelijke weg en de bestuurlijke weg.

Strafrechtelijke weg

De wetgeving van 1953 en 1983 is een bijzondere strafwet met strafrechtelijke sancties. Dit betekent dat justitie optreedt bij het overtreden van de bepalingen van deze wetgeving. De gemeente en burgemeester zijn eigenlijk niet betrokken in deze procedure.

Concreet betekent dit dat de politie in een proces-verbaal vaststelt dat de uitbater een bepaling van deze strafwet overtreedt – bijvoorbeeld de uitbater heeft geen drankvergunning of de uitbater is veroordeeld tot een criminele straf waardoor hij drankgelegenheid mag uitbaten. De politie stuurt dit proces-verbaal naar het parket. Het parket kan dan de uitbater vervolgen voor de correctionele strafrechter.

De correctionele strafrechter kan de uitbater veroordelen tot een geldboete (het bedrag hangt af van welke inbreuken de uitbater heeft gepleegd) (art. 35, 36, KB 03.04.1953, resp. art. 25-26, wet 28.12.1983) en/of de drankgelegenheid sluiten (art. 37, wet 03.04.1953, resp. art. 27, wet 28.12.1983).

De sterke drank die op gewone en op occasionele drankgelegenheden zonder vergunning wordt aangetroffen, wordt in beslag genomen en verbeurd verklaard (art. 28, wet 28.12.1983).

Bestuurlijke weg

De wetgeving van 1953 en 1983 voorziet niet in een bestuurlijke sluiting door de burgemeester. Sommige bijzondere strafwetten voorzien dit wel: zo bepaalt de drugwet dat de burgemeester een inrichting kan sluiten onder bepaalde voorwaarden indien er inbreuken zijn op de drugwet.

Maar artikel 134ter van de Nieuwe Gemeentewet kan in sommige gevallen wel een mogelijkheid geven aan de gemeente om bestuurlijk op te treden:

“Behoudens wanneer de bevoegdheid om in geval van hoogdringendheid een voorlopige sluiting van een instelling of de tijdelijke schorsing van een vergunning uit te spreken door een

---

³ Op 17 februari 2024 is de wet over de gemeentelijke bestuurlijke handhaving in werking getreden. Deze wet biedt heel wat bijkomende mogelijkheden om bestuurlijk op te treden ten aanzien van horecazaken. Bij een volgende bijwerking van deze FAQ gaan we hier verder op in.

bijzondere regelgeving is toevertrouwd aan een andere overheid, kan de burgemeester wanneer elke verdere vertraging een ernstig nadeel zou kunnen berokkenen, die maatregelen nemen wanneer de voorwaarden van de uitbating van de instelling of van de vergunning niet worden nageleefd en nadat de overtreder de mogelijkheid werd geboden zijn verweermiddelen naar voren te brengen.

Die maatregelen vervallen dadelijk indien zij door het college van burgemeester en schepenen in de eerstvolgende vergadering niet worden bekrachtigd.

Zowel de sluiting als de schorsing kunnen een termijn van drie maanden niet overschrijden. Na verloop van deze termijn wordt de beslissing van de burgemeester van rechtswege geheven.”

Aangezien een voorlopige sluiting of de tijdelijke schorsing van een drankvergunning in geval van hoogdringendheid niet is toevertrouwd aan een andere overheid, kan de burgemeester de drankvergunning tijdelijk schorsen of de instelling sluiten indien een aantal voorwaarden zijn ingevuld.

Zo moet de burgemeester motiveren dat elke vertraging ernstig nadeel zal berokkenen (gevaar voor openbare orde - hoogdringendheid) en aangeven welke voorwaarden niet zijn nageleefd. De uitbater moet ook de mogelijkheid krijgen om zich te verdedigen vooraleer de burgemeester een beslissing neemt.

30. Wie is verantwoordelijk voor de handhaving van deze regelgeving?

De politie (zowel de lokale als federale politie) kan vaststellingen doen in een proces-verbaal. Daarna volgt het proces-verbaal de gebruikelijke justitiële weg.

Indien de politie vaststelt dat de openbare orde in het gedrang komt omdat de voorwaarden voor de drankvergunning niet vervuld of nageleefd zijn of een drankvergunning ontbreekt, dan stelt de politie de burgemeester – als hoofd van de bestuurlijke politie – in kennis van deze feiten. Op basis hiervan kan de burgemeester eventueel bestuurlijk optreden (zie hierboven).

De burgemeester is wettelijk – als verantwoordelijke overheid voor de bestuurlijke politie in zijn gemeente - belast met de uitvoering van de politiewetten en politieverordeningen. De regelgeving over de drankvergunning is een politiewet. Dit betekent dat de burgemeester de politie de opdracht kan geven om de drankvergunningen te controleren.

31. Kan de burgemeester een drankvergunning intrekken of schorsen?

De burgemeester kan de drankvergunning tijdelijk (maximum voor 3 maanden) schorsen indien aan een aantal voorwaarden is voldaan. Zo moet de burgemeester motiveren dat elke vertraging een ernstig nadeel zal berokkenen (gevaar voor openbare orde - hoogdringendheid) en aangeven welke voorwaarden van de vergunning niet zijn nageleefd. De uitbater moet ook de mogelijkheid krijgen om zich te verdedigen vooraleer de burgemeester een beslissing neemt. De beslissing van de burgemeester moet ook bekrachtigd worden op het eerstvolgende schepencollege.

Opgelet, de burgemeester mag enkel rekening houden met de moraliteitsvoorwaarden die de regelgeving van 1953 en 1983 bepaalt en geen bijkomende moraliteitsvoorwaarden opleggen.

Bijvoorbeeld: niet veroordeeld zijn voor drugsmisdrijven staat niet bij de wettelijke moraliteitsvoorwaarden, dus de burgemeester kan een drankvergunning niet schorsen omdat de uitbater ondertussen veroordeeld is wegens een drugsmisdrijf.

32. Op welke basis kan de burgemeester een sluiting bevelen? Heeft hij de keuze?

Zie ook [vraag 29](#).

Artikel 134ter van de Nieuwe Gemeentewet kan in sommige gevallen wel een mogelijkheid geven aan de burgemeester om bestuurlijk op te treden:

“Behoudens wanneer de bevoegdheid om in geval van hoogdringendheid een voorlopige sluiting van een instelling of de tijdelijke schorsing van een vergunning uit te spreken door een bijzondere regelgeving is toevertrouwd aan een andere overheid, kan de burgemeester wanneer elke verdere vertraging een ernstig nadeel zou kunnen berokkenen, die maatregelen nemen wanneer de voorwaarden van de uitbating van de instelling of van de vergunning niet worden nageleefd en nadat de overtreder de mogelijkheid werd geboden zijn verweermiddelen naar voren te brengen. Die maatregelen vervallen dadelijk indien zij door het college van burgemeester en schepenen in de eerstvolgende vergadering niet worden bekrachtigd. Zowel de sluiting als de schorsing kan een termijn van drie maanden niet overschrijden. Na verloop van deze termijn wordt de beslissing van de burgemeester van rechtswege geheven.”

Aangezien een voorlopige sluiting of de tijdelijke schorsing van een drankvergunning in geval van hoogdringendheid niet is toevertrouwd aan een andere overheid, kan de burgemeester de instelling sluiten indien een aantal voorwaarden zijn vervuld. Zo moet de burgemeester motiveren dat elke vertraging een ernstig nadeel zal berokkenen (gevaar voor openbare orde - hoogdringendheid) en aangeven welke voorwaarden van de drankvergunning niet zijn nageleefd. De uitbater moet ook de mogelijkheid krijgen om zich te verdedigen vooraleer de burgemeester een beslissing neemt. De beslissing van de burgemeester moet ook bekrachtigd worden op het eerstvolgende schepencollege.

33. Worden de in de wet voorziene geldboetes nog geïndexeerd?

De bedragen vermeld in art. 25§2 in de wet van 1983 (250 tot 500 euro) moeten vermenigvuldigd worden met de wettelijke opdecimen. Concreet betekent dit dat de strafrechtelijke boetes vermenigvuldigd moeten worden met een getal. Sinds 1 januari 2012 moeten strafrechtelijke boetes vermenigvuldigd worden met 8. (zie hiervoor de 'Wet houdende diverse bepalingen inzake Justitie (II)', 30 december 2011). Dus concreet wil dit zeggen dat de geldboete kan variëren tussen 1500 euro en 3000 euro indien de uitbater over geen drankvergunning beschikt (art. 25, §2 en §3, wet 28.12.1983).

E. Varia

34. Moet een aparte drankvergunning aangevraagd worden voor een terras?

Neen, de drankvergunning geldt voor de volledige drankgelegenheid: d.w.z. alle voor het publiek toegankelijke ruimtes die dienen voor gebruik ter plaatse van dranken, dus ook het terras. Een extra vergunning is hoegenaamd niet nodig.

35. Wat met een zaal die eigendom is van of verhuurd wordt door de gemeente?

Elke (zaal)uitbater moet over een vergunning beschikken als hij gegiste en/of sterke drank wil (laten) schenken (zie [vraag 24](#)). Dit geldt ook voor een gemeentebestuur: bv. cafetaria van het zwembad, bar in het cultureel centrum, feestzaal die verhuurd wordt voor fuiven/evenementen. Als de drankgelegenheid wordt uitgebaat door de gemeente zelf, wordt de drankvergunning uitgereikt op naam van de burgemeester na het voeren van een moraliteitsonderzoek.

Als de zaak/zaal wordt uitgebaat door een vzw of vereniging (bv. kantine van een sportclub waarbij het lokaal wel eigendom is van de gemeente maar de sportvereniging instaat voor de uitbating), zal de drankvergunning worden afgeleverd op naam van de voorzitter van de vereniging of vzw na het voeren van een moraliteitsonderzoek.

36. Zijn drankgelegenheden bij benzinstations langs de autosnelweg ook vergunningsplichtig?

Inderdaad, er is geen enkele reden waarom zij niet vergunningsplichtig zouden zijn. Een drankgelegenheid langs de autosnelweg, al dan niet gekoppeld aan een benzinstation, moet dus – net als andere drankgelegenheden beschikken over een positief bericht (na controle van de moraliteit).

Het betreft enkel een toelating voor het schenken van gegiste dranken. Immers, art. 9, lid 1 van de [wet van 28.12.1983](#) betreffende de vergunning voor het verstrekken van sterke drank, verbiedt namelijk het verstrekken van sterke dranken (zelfs gratis) in drankgelegenheden ingericht op de openbare weg of gelegen op het domein van een autoweg.

De regelgeving betreffende de gegiste dranken heeft geen specifieke bepalingen m.b.t. autosnelwegen. Dus gegiste dranken mogen er geschonken worden, mits vergunning.

37. Moet een handelaar die alcoholhoudende dranken verkoopt over een drankvergunning beschikken?

Over welke vergunning je als handelaar dient te beschikken hangt af van het al dan niet consumeren ter plaatse.

Voor de verkoop van drank zonder consumptie is er geen sprake van een *drankgelegenheid*, en is er dus geen vergunning voor het schenken van gegiste en/of sterke dranken vereist. Daarentegen dient de handelaar wel te beschikken over een 'handelaarsvergunning' voor de 'verkoop van ethylalcohol en alcoholhoudende dranken'. Dit geldt voor zowel gegiste als sterke drank. Deze vergunning is van kracht sinds 1 januari 2012 (en vervangt de vroegere beroepsaangifte 108 bij Douane en Accijnzen). Het aanvraagformulier en de verklarende nota vindt u op [onze website](#).

Merk op dat er wel degelijk sprake is van een *drankgelegenheid* van zodra er drank wordt verkocht voor *consumptie ter plaatse* (ook al is het in de marge en gebeurt het sporadisch). In dit geval dient de handelaar over een drankvergunning te beschikken.

38. Heeft een webshop voor de verkoop van alcohol een vergunning nodig?

Bij een webshop is er geen sprake van gebruik ter plaatse van de alcoholhoudende dranken waardoor er geen toepassing is van de reglementering vergunning voor sterke dranken en toelating voor gegiste dranken. Een vergunning verstrekken heeft dus geen zin en heeft bovendien geen enkele waarde.

In het kader van de distributie is wel een (handelaars)vergunning 'ethylalcohol en alcoholhoudende dranken' vereist voor zowel gegiste als sterke dranken (zie [vraag 37](#)).

De webshop is daarnaast ook onderhevig aan de [wetgeving over verkoop via internet](#) (Wetboek Economisch Recht, artikelen VI.45 en volgende).

39. Waar vindt een ondernemer de affiche 'Beteugeling van de dronkenschap'?

Elke horeca-uitbater is verplicht om de besluitwet op de beteugeling van de dronkenschap op een goed zichtbare plaats in de drankgelegenheid uit te hangen. Deze [besluitwet van 14 november 1939](#) (gewijzigd door de wet van 15 april 1958) kan verkregen worden bij een door het Ministerie van Financiën erkende drukker ([lijst van erkende drukkers](#)).

Een gemeentebestuur kan een horecaondernemer doorverwijzen naar de plaatselijke 'Administratie der Directe belastingen en BTW, of kan zelf affiches ter beschikking houden. In het laatste geval kan je hierbij gebruik maken van deze (door de VVSG) [officieus gecoördineerde versie van de besluitwet](#) (met correcte weergave van de verschillende wijzigingen doorheen de tijd).

40. Waar vind ik een voorbeeld van een aanvraagformulier voor een geïntegreerde drank- en/of horecavergunning?

Heel veel steden en gemeenten beschikken ondertussen over een aanvraagformulier voor een drankvergunning. Een aantal steden en gemeenten gaan nog een stapje verder en bundelen alle benodigde gegevens voor het verlenen van een horecavergunning in één geïntegreerd aanvraagformulier. Bij voorbeeld de gemeente [Mol](#).

Meer info en bronnen

Heeft u nog vragen over de regelgeving, het beleid of maatregelen op het vlak van drankvergunningen of horeca in het algemeen, laat het ons weten via conomie@vvsb.be. Ook suggesties over deze lijst van veel gestelde vragen zijn via die weg welkom.

Deze brochure kwam tot stand in het kader van het project 'Overlegtafels Eoconmie'. Een uitgave van de VVSG met steun van het Agentschap Innoveren en Ondernemen

VVSG vzw, Bischoffsheimlaan 1-8 • 1000 Brussel
mei 2024